

**Teksten voor de Dienst van Schrift en Tafel op 5 november 2023 in de Maranathakerk**  
door ds. Ad Alblas, interimpredikant van Bennebroek en Wassenaar.

**INLEIDING bij de lezingen**

Over wijsheid en waanzin-van-de-dag gaat het, elke dag. Nu in de kerk.  
Volgens rooster horen we een paar Spreuken, met een wijsheid over lampen. Over het licht van de rechtvaardige dat blijft en lamp van de goddeloze die dooft.  
Dat speelt op de achtergrond bij de gelijkenis van de 10 meisjes met hun lampen. Onderweg, de bruidegom tegemoet, zijn ze in slaap gevallen.

EERSTE SCHRIFTLEZING: Spreuken 13: 9-14

LIED 749: 1+2

TWEEDE SCHRIFTLEZING: Matteüs 25: 1-13

LOFZANG (vast)

Gemeente van Christus,  
en alle andere mensen die de *fakkel-van-de-hoop* brandend houden in de *nacht-van-de-tijd*.

Tien meisjes met hun lampjes. Aandoenlijk. Feestelijk uitgedost: in slaap gevallen.  
Omdat het te lang duurt. Dat is een grondmotief in geloofsverhalen. De wachters zijn er bij gaan zitten. De profeten ingedut. De discipelen in de hof: in diepe slaap.  
De gemeente kijkt in het spiegelverhaal van Matteüs. Moet je ons zien. De feestgangers van een nieuwe wereld: helemaal 'vån de wereld..'  
Als kerk en alle dragers van de *fakkel-van-de-hoop* zien onszelf: ingedut. Geschrokken worden we wakker... in de oude wereld. Kijken om ons heen. De lampen zijn uit. Hoop werd wanhoop. Oorlog brengt de vrede een haast fatale slag toe.  
Hoe kan het dat we niet beter hebben opgelet! Niet snel olie op het vuur van de hoop hebben gegooid. Niet veel meer hebben ingezet op humaniteit, gerechtigheid, compassie. Ter wille van zo'n 'bruiloftsfeest', een nieuwe wereld in vrede als doel voor allen en alles.

De dienst van de Schrift stelt vragen. Om ons te zuiveren voor de maaltijd van het Lam. Het Woord jaagt ons op naar de dienst van de Tafel. Waar brood en wijn de olie is, om de fakkels van de hoop te laten oplaaien.

Het geliefde voorbeeldverhaaltje is door de eeuwen heen uitgebeeld en uitgekauwd. Het is leuk, maar lastig. Het sluit niet goed aan bij toen bekende gewoontes. Het is niet duidelijk of ze in het huis van de bruid in slaap vallen of onderweg. Zijn het olielampen of fakkels? Waar is het feest? Midden in de nacht speelt het, ergens onder open hemel. Daar moet je niet aan denken. Welke ouders stellen hun jonge dochters bloot aan zulk gevaar? Als iets zó onwerkkelijk is, is het de bedoeling dat je gaat denken, bijvoorbeeld: hebben we zoiets als een eerder gehoord? Dan kom ik bij Hooglied. De jonge vrouw zwerft 's nachts over de straten om haar geliefde te vinden. Wel, als de bruid uit Hooglied dat doet, dan de meisjes in het verhaaltje ook. Het is een oer-motief. Geliefden zijn altijd kwetsbaar. Fakkeldragers van de hoop zijn altijd in gevaar.

Die 'bruidsmisjes van het Koninkrijk' (de gemeente van Matteüs, wij) wij, zijn altijd onderweg, het duurt allemaal haal lang. Ook wij worden moe als de nacht valt. Vallen in slaap. Allemáál! In hun slaap zijn de wijzen niet van de dwazen te onderscheiden. Oók in de gemeente van Christus niet. Niemand kan wakker blijven, 'de tijd verduren totdat Hij wederkomt.'  
In het 'Maranatha' van deze kerk klinkt onrust, 'haast U Heer'. De nacht valt op ons, snel en hard. Ook vandaag. Merk op: de Schrift hoeft je niet actueel te maken, dat is het al!

Eenmaal wakker geworden slaat de paniek toe. Als het er op aankomt, staan ze met lege handen. Dat wil zeggen, de ene helft. Dit thema krijgt de aandacht in het hart van het verhaal. Wel flink lastig. De dialoog tussen de bruidsmisjes verwart. De wijzen doen niet wat je je leert in de kerk: delen. Dat geldt overal maar niet bij de Maaltijd. Het vuur van de hoop delen leidt tot vermenigvuldigen, zoals je met de ene kaars de andere aansteekt.

Je kúnt het vuur in een ander ontsteken! Voorbeeld. Het leven van Augustinus is gered niet door zijn eigen bidden maar door dat van zijn moeder Monica.

We kijken direct afkeurend naar de dwazen, maar waar is het geloof van die 'wijzen'?

WAT ALS.... die groep wijzen nu eens niet anderen aan hun lot overlaten, waar de wereld vol van is. Geen smoesjes van 'dan heb ik zelf niet genoeg'. Je kunt beter weten. Vraag het de weduwe uit Sarfat: de olie uit de kruik raakte niet op.

Hoe zit het met hun solidariteit? Wat als.. ze als één groep waren aangetreden. Op de anderen zouden wachten bij de feestzaal. Stevig de bruidegom tegenspreken: 'zó kennen we u niet! Zij niet, dan wij ook niet'. Zoals Mozes toen hij niet in Gods boek wilde staan, zonder zijn volk.

Dat is de kunst van het vragen, zoals rabbijnen die oefenen.

Maar daar wil het verhaal nu niet naar toe. Zoals de afsluiting stelt: het wil ons leren *waken*.

Niet als 's nachts niet slapen, maar als overdag wakker zijn. We moeten oog krijgen voor de helft, onder ons, en in ons, die 'dwaas' is.

Niet rationeel of emotioneel; volgens joods denken gaat dat over je gedrag.

Waken is 'wakker worden met de Thora', OM die de hele dag te doen. Niet verslappen in het tot je nemen van de heilzame gedachten in verhalen en gedichten. Elkaar bij de les houden. Kinderen tot voorbeeld, met je vrienden er over in gesprek, met slapers in debat. Er is haast bij!

De dienst van de Tafel sluit hierbij naadloos aan. Dat is vandaag zo iets als samen 'olie voor de lampen of fakkels-van-de-hoop gaan halen'. Al denk je voldoende geloof, hoop en liefde te hebben, je gaat toch mee. Uit solidariteit met wie het nodig hebben; én voor het geval dat jezelf ook tekort komt. Je weet maar nooit.

Dit is ervaringswijsheid, geen bangmakerij. Dat de laatkomers er niet in mogen past van geen kanten bij die feestzaal, nog minder bij de bruidegom, zoals we die kennen. Hij kent ons al vóór we hem kennen, en béter. Maak van het suggestieve beeld niet een soort schets van een denkbare werkelijkheid. De deur gaat nooit dicht. Laatsten worden zelfs eersten.

Om het verhaal kracht bij te zetten, om geen enkele andere reden, knalt de deur in het verhaal-tje dicht. Dan dringt het nóg beter door, dat je wat moet doen om je fakkel brandend te houden. Laten wij nu haastig eten, gaan de weg Hem tegemoet.

**LIED 453**